

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria-Vlada-Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

DEPARTAMENTI LIGJOR/PRAVNI DEPARTAMENT/ LEGAL DEPARTMENT

REFERENCË:	10.116/19
DATË/A:	10.09.2019
PËR/ZA/TO:	Dijana ZIVIC, Ministarka na dužnosti MPŠRR
CC:	
PËRMES/PREKO/THROUGH:	Kapllan HALIMI, Generalni Sekretar MPŠRR
NGA/OD/FROM:	Shefki ZEQIRI, Direktor, Pravni Departament MPŠRR
TEMA/SUBJEKAT/SUBJECT:	Administrativno Uputstvo (MPŠRR) – BR.18/2019 o Posebnom Programu Socio-Ekonomska Integracija za Male Farme za 2019. Godinu

Gosp. Ministarke,

U prologu dostavljamo za razmatranje i odobrenje Administrativno Uputstvo (MPŠRR) – BR.18/2019 o Posebnom Programu Socio-Ekonomska Integracija za Male Farme za 2019. Godinu.

S poštovanjem,

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

Ministar Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja,

U skladu sa članom 8. 15. Stav 1 podstav 1.3 Zakona Br. 03/L-098 o poljoprivredi i ruralnom razvoju (Službeni list Br.56 /27. Jula 2009.), člana 16. stav 2. i člana 17. stav 3. Zakon Br.04/L-090 o izmenama i dopunama Zakona Br. 03/L-098 o poljoprivredi i ruralnom razvoju (Službeni list Republike Kosovo, Br. 28/16, Oktobar 2012), na osnovu člana 8 (stav 1.4) Uredbe Br. 02/2011 o oblastima administrativne odgovornosti Ureda Premijera i Ministarstava (22.03.2011.) kao i član 38. stav 6. Poslovnika Vlade, Br. 09/2011 (Službeni list, Br.15, 12.09.2011), izdaje:

**ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO (MPŠRR) – BR.18/2019 O POSEBNOM
PROGRAMU SOCIO-EKONOMSKA INTEGRACIJA ZA MALE FARME ZA 2019.
GODINU**

**POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE**

**Član 1
Cilj**

Ovim administrativnim uputstvom utvrđuju se principi, uslovi, procedure i kriterijumi za podršku implementaciji Socio-ekonomskog programa za mala poljoprivredna gazdinstva male farme u 2019. godini

**Član 2
Obimdelovanja**

1. Odredbe ovog Administrativnog uputstva obavezujuće su za Agenciju za razvoj poljoprivrede, farmere i male korisnike primene Socio-ekonomskog programa za male farme.
2. Ovo Administrativnim uputstvom određuje podršku za mere i podmere Programa ruralnog razvoja (PRR) 2019.

	REPUBLIKA E KOSOVES - VLADA KOSOVA - GOVERNMENT OF KOSOVO MINISTRIA E BUJQESISE PYLLTARISE DHE ZHVIILLIMIT RURAL MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE ŠUMARSTVA I RURALNOG RAZVOJA MINISTRY OF AGRICULTURE FORESTRY AND RURAL DEVELOPMENT Arhiv - Qendror - Centralna Arhiva - Central Archive
Nr./Br./No.	3611/2
Nr. i fq./Br. Str./No. pg.	27+26+29
Data/Datum/Date:	10.09.2019
PRISHTINE PRISTINA PRISTINA	

Član 3 Definicije

Izrazi koji se koriste u ovom Administrativnom uputstvu imaju isto značenje kao oni koji su navedeni u Administrativnom uputstvu (MPŠRR) - BR.16 / 2019 o merama podrške i kriterijumima za ruralni razvoj za 2019. godinu.

Član 4 Veza sa ostalim merama PPRR-a

1. Ovaj program ima veze sa drugim merama PPRR-a kako sledi:
  - 1.1. Mera 101 - Ulaganja u fizičku imovinu poljoprivrednih ekonomija-poljoprivrednih gazdinstava i
  - 1.2. Mera 302 - Diverzifikacija farmi i razvoj poslovanja;

Član 5 Geografsko rasprostranjene

Ovaj program se sprovodi na celoj teritoriji Republike Kosovo.

Član 6 Ciljevi Programa

1. Opšti ciljevi Programa su:
  - 1.1. Poboljšanje socio-ekonomskih uslova u ruralnim zonama-sredinama;
  - 1.2. Stvaranje novih radnih mesta i povećanje prihoda u ruralnim oblastima;
  - 1.3. Uticaj na sprečavanje raseljavanja ruralnog stanovništva;
  - 1.4. Napredovanje postojeći farmera i polu-komercijalnih u komercijalnih farmera.

POGLAVLJE II POSEBNI PROGRAM SOCIO-EKONOMSKA INTEGRACIJA ZA MALE FARME

Član 7 Korisnici

1. **Konačni korisnici:**

1.1. Konačni korisnici u okviru ove mere su farmeri, kako je definisano članom 1. Zakona Br. 04 / L-090 o izmeni i dopuni zakona Br. 03 / L-098 o poljoprivredi i ruralnom razvoju (Službeni list Republike Kosovo /Br. 28,/16. Oktobar 2012.)

1.2. Svi korisnici projekata ruralnog razvoja dužni su da održavaju svoja ulaganja u okviru projekta odobrenog tokom (3) tri godine nakon datuma realizacije projekta, sve dok traje period praćenja. Ako se ne pridržava investiciji, korisnik je dužan vratiti finansirani iznos javne podrške.

Član 8

Zajednički kriterijumi prihvatljivosti-podobnosti

1. Prihvatljivi aplikanti su:

1.1. Svi kandidati za ovaj program moraju biti registrovani u registru farmera-poljoprivrednih gazdinstava;

1.2. Sertifikat identifikacionog broja Farme (NIF) mora biti u ime aplikanta - podnosioca zahteva;

1.3. Pravo na prijavu imaju samo fizička lica koja moraju biti najmanje 18 godina, ali koji nije ispunijo 65 godina;

1.4. Podnosioci zahteva moraju imati regulisanu obavezu poreza na imovinu;

1.5. Za potrebe ovog programa, ako je zemljište ili bilo koja druga imovina u koju se ulaže suvlasništvo, podnosilac zahteva ne mora da donese saglasnost suvlasnika.

1.6. Kriterijum za izbor - jednogodišnji ugovor za isporuku najmanje 50% poljoprivredne proizvodnje - podrazumeva ugovor za godinu prijave;

1.7. Iskustvo podnosioca zahteva može biti dokazano sledećim mogućnostima:

1.7.1. Podnosilac prijave je registrovan u registru poljoprivrednih gazdinstava;

1.7.2. Podnosilac prijave je završio srednju poljoprivrednu školu ili poljoprivredni fakultet.

1.7.3. U sva četiri slučaja odgovarajući dokument mora biti dokazan. Ovim podnosiocima zahteva nije potrebna obuka.

1.7.4. U slučajevima kada aplikanti imaju isti broj bodova, prednost se daje projektima prijavljenim ranije.

2. Ostali kriterijumi prihvatljivostipodobnosti

2.1. Podnosioci ove mere ne mogu biti podnosioci zahteva za druge mere Programa ruralnog razvoja 2019. godine.

2.2. Imovina označena za upis u Registar poljoprivrednih gazdinstava, a koja se odnosi na investiciju - zemljište, životinje ili voćnjaci, moraju biti upisani u Registar poljoprivrednih gospodarstava;

2.3. Svi ugovori o zakupu stana moraju biti overeni ili overeni od strane suda, osim ugovora o zakupu stana sa Kosovskom agencijom za šumarstvo (KAŠ) i opštinama koji ne treba da budu overeni.

2.4. Zemljišta koja je privatizovana od strane Kosovske agencije za privatizaciju (PAK), a koja su na vlasničkom listu navedena kao „Zemlja zakupljena na 99 godina“, tretiraju se kao zemljište u vlasništvu privatizera;

2.5. Nezavršena zemljišta prihvataju se odlukama nadležnog tela, odnosno bez posedovanja;

2.6. U slučaju projekata koji predviđaju izgradnju ili proširenje, podnosioci zahteva moraju podneti:

2.6.1. Potvrda o vlasništvu - Vlasnički list parcele na kojoj će se investirati;

2.6.2. U slučaju da se zemljište ili objekat iznajmi, overi notarski zakup najmanje deset (10) godina, računajući od godine primene;

2.6.3. Kopija plana paketa na kome će se investirati;

2.6.4. Kopija crteža predmeta;

2.6.5. Pre obračuna troškova materijalnih i predviđenih radova;

2.6.6. Saglasnost opštine kojom se dokazuje da u slučaju davanja grantova, podnosilac zahteva može dobiti građevinsku dozvolu.

3. Korisnik pre nego što podnese zahtev za plaćanje APR-u mora da dostavi:

3.1. Dozvola za izgradnju od strane nadležnog organa opštine;

3.2. U slučaju izgradnje, proširenja ili obnove zgrada, voćnjaka i / ili postavljanja sistema za navodnjavanje na zakupljeno zemljište, ugovor o zakupu mora biti najmanje deset (10) godina računajući od godine primene;

3.3. Ugovor mora da sadrži odredbu kojom se saglasnik zakupodavca daje za ulaganje u njegovo zemljište;

3.4. Zakup nije potreban samo u slučajevima kada su vlasnik zemljišta i podnosilac zahteva u bračnim ili bezgraničnim krvnim linijama, poput: predaka, baka i djedova, roditelja, dece, unuka, unuka prema važećem zakonu, i to svedoči izvod iz matične knjige venčanih ili rođenih i / ili izvoda iz matične knjige umrlih.

3.5. Podnosilac prijave mora ispuniti Izjavu pod zakletvom, dokazujući da je zemljište sa kojim podnosi zahtev nasleđeno od njega.

POGLAVLJE III

Član 9 Sektor voca

1. Posebni kriterijumi podobnosti:

1.1. **Sektor drvnih voća kao što su:** jabuke, kruške, šljive, višnja, orasi, lešnici, trešnje, kajsije, breskve, dunja:

1.2. U vreme podnošenja zahteva za ulaganja u sektor drvnih voća, podnosioci zahteva moraju dokazati da poseduju, nasleđuju ili daju u zakup poljoprivredno zemljište najmanje 10 godina računato od godine prijave i najmanje 0,2 hektara, ali ne više od 1 ha. Minimalna površina parcele treba da bude 0,1 hektara;

1.3. Korisnici razvoja novih voćnjaka, pre nego što zatraže plaćanje, ako kupuju sadnice proizvedene na Kosovu, moraju da podnesu kopiju fito-sanitarne potvrde o zdravstvenom stanju sadnog materijala koja ispunjava kriterijum Conformitas Agraria Communitatis (CAC) i kopiju njihove dozvole proizvođača i oni koji kupuju sadnice uvezene iz zemalja EU-a moraju podneti kopiju fitosanitarne potvrde o zdravstvenom stanju sadnog materijala koja ispunjava najmanje CAC kriterijum izdat od proizvođača, potvrdu o porijeklu i dozvolu porijekla. uvoz preduzeća uvoznika;

1.4. Sadnice stabala trebalo bi da budu nalepljene na etiketu tela za certificiranje.

2. Specifični kriterijumi podobnosti za sektor sitnog voća - jagode, kupine, maline i borovnice.

2.1. U vreme podnošenja zahteva za investiranje u sektoru sitnog voća, podnosioci zahteva moraju dokazati da su posedovali, nasleđivali ili davali u zakup poljoprivredno zemljište najmanje 10 godina računato od godine prijave i najmanje 0,1 hektara, ali ne više od 0,5 ha. Minimalna površina parcele treba da bude 0,05 hektara;

3. Prihvatljiva ulaganja u sektor drvnih voća i sitnog (bobičastog) voca

3.1. Ulaganja u podizanju-uzgoj novih voćnjaka - kupovina i rad za sadnju sadnica;

3.2. Sistem održavanja i ograde;

3.3. Ulaganja u postavljanje sistema za navodnjavanje na farmi;

3.4. Ulaganja u poljoprivredne mašine i opremu za voćnjake, zaštitu biljaka, za đubrivo, za žetvu i tretiranje posle žetve – **maksimalno 30% ukupne investicije.**

Tabela 1: Kriterijumi selekcije za sektor voća

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum / Kategorija		Bodovi
1	Proizvodni kapacitet: površina koja će se izgraditi	voćke	bobičasto voće	50
		≥ 0,2- < 0,50 ha	≥ 0,1- < 0,25 ha	
		≥ 0,51 ha - < 1 ha	≥ 0,26 ha - < 0,5 ha	
				45
2	Lokacija investicije	Investicija u planinskom području		10
		Investicija u ruralnom području		5
3	Apliciranje po prvi put	Aplikant ili njegovo domaćinstvo nisu bili korisnici grantova MPŠRR-a u poslednje tri (3) godine		10
4	Vlasništvo nad zemljištem u kojoj se vrši investicija	Zemljište u ime aplikanta		10
5	Stručna sprema	Univerzitetska diploma u poljoprivredi/tehnologiji hrane		10
		Srednja poljoprivredna škola ili preko dve godine iskustva u poljoprivredi		5
6	Pol fermera	Aplikant je žena		5
7	Starost	Aplikant ima 40 godina ili je mlađi		5
UKUPNO				100

4. Prihvatljive investicije za projekte i stepen podrške u sektoru voćaka određuju se na minimalnoj i maksimalnoj vrednosti od 3.000€ do 10,000€.

5. Prihvatljive investicije za projekte i nivo podrške u sektoru bobičastog voća određuju se na minimalnoj i maksimalnoj vrednosti od 2.000€ do 5,000€.

Član 10 Sektor plastenika

1. U vreme apliciranja za investicije u nove trajne plastenike, aplikant mora dokazati da je najmanje 0,010 hektara obradivog zemljišta registrovano u Registru farmi.

2. Veličina plastenika mora biti od 100 do 500 m².

3. Investicije u sektoru tunelnih plastenika:

- 3.1. Investicije i izgradnji trajnih plastenika. Najmanja površina plastenika je 100 do 500 m²;
- 3.2. Kupovina i ugradnja opreme za postizanje kontrolisanih klimatskih uslova, uključujući kupovinu opremu za grejanje u plastenicima;
- 3.3. Investicije za postavljanje i unapređenje sistema za navodnjavanje u plastenicima;
- 3.4. Kupovina odgovarajućeg mehanizma za uzgoj povrća u plastenicima (mašina za sadnju sadnica, mašina za postavljanje folije) - najviše 30% ukupne investicije

Tabela 2: Kriterijumi selekcije za sektor plastenika

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum / Kategorija	Bodovi
1	Veličina plastenika	Od 100 do 249 m ²	45
		Od 250 do 500 m ²	40
2	Ugovorni odnosi	Ugovor za isporuku najmanje 50% proizvodnje farme	5
3	Lokacija investicije	Investicija u planinskom području	10
		Investicija u ruralnom području	5
4	Aplificiranje po prvi put	Aplikant ili domaćinstvo nisu dobili grant iz MPSRR u zadnje tri godine	10
5	Vlasništvo nad zemljištem u kojoj se vrši investicija	Zemljište u ime aplikanta	10
6	Stručna sprema	Univerzitetska diploma u poljoprivredi /tehnologiji hrane	10
		Srednja poljoprivredna škola ili preko dve godine iskustva u poljoprivredi	5
7	Pol fermera	Aplikant žena	5
8	Starost	Aplikant ima 40 godina ili je mlađi	5
UKUPNO			100

4. Prihvatljive investicije za projekte i stepen podrške u sektoru plastenika određuju se na minimalnoj i maksimalnoj vrednosti od 2.000€ do 10,000€.

Član 11 Sektor mesa

1. Za investicije u sektor mesa - tov teladi i svinja, aplikanti nisu obavezni da imaju telad/svinje u trenutku apliciranja, već pre zahteva za poslednju isplatu moraju imati najmanje pet (5) grla teladi ili deset (10) svinje za tovljenje, ali ne više od 20 teladi ili 40 svinja, sa ušnim markicama Republike

Kosovo ili zemalja EU i to moraju dokazati odgovarajućim dokumentima i njihovim prisustvom u štali.

2. Kandidati koji apliciraju za izgradnju staje za telad i za svinje moraju u svoj projekat uključiti skladište đubriva sa dovoljnim kapacitetom najmanje tri (3) meseca.

3. U vreme apliciranja, aplikanti za tov teladi moraju dokazati da poseduju najmanje 0,20 hektara poljoprivrednog zemljišta po grlu teladi, u vlasništvu, nasleđeno ili na zakupu za najmanje tri (3) godine.

4. U slučaju investicija u poljoprivredne mašine za obradu zemljišta, trajanje zakupa mora da bude najmanje pet (5) godina.

5. Investicije u sektor mesa:

5.1. Izgradnja / renoviranje / proširenje staje, pratećih objekata - deponije đubriva, hangara voluminozne hrane, skladišta silaže;

5.2. Infrastruktura na farmi kao što su snabdevanje vodom, strujom, sistemom hrane;

5.3. Kupovina životinja - svinja, krmača, teladi maksimalno 50% vrednosti projekta;

5.4. Investicije u poljoprivredne mašine i opremu za uzgoj krmnih bilja i žitarica, zaštitu bilja, đubrenje i žetvu - najviše 70% ukupne investicije;

5.5. Investicije u čišćenje/uklanjanje stajskog organskog đubriva - tečnog i čvrstog i njegovo skladištenje;

5.6. Investicije za proizvodnju koncentrirane hrane za životinje, od čijeg ukupnog kapaciteta najmanje 50% će se koristiti za potrebe farme.

Tabela 3: Kriterijumi selekcije za sektor mesa

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum / Kategorija		Bodovi
1	Vrsta investicije: U slučaju investicije iz tačke a) i iz tačke b), bodovi se izračunavaju iz investicije sa najvećim delom sredstava (maksimalno 35 bodova)	a) Izgradnja / renoviranje / proširenje staje		30
		b) Mašine i / ili poboljšanje spoljne infrastrukture (deponija stajnjaka, skladište silaže, skladište sene)		25
2	Proizvodni kapacitet (broj životinja) nakon realizacije projekta	Telad	Svinje	
		≥ 5 < 10 grla	≥ 5 < 20 grla	10
		≥ 10 grla	≥ 20 grla	5

3	Iskustvo u relevantnoj proizvodnji: aplikant ima goveda/svinje u proizvodnji*	Aplikant ima najmanje 2 grla	Aplikant ima najmanje 5 grla	5
4	Lokacija investicije	Investicija u planinskom području		10
		Investicija u ruralnom području		5
5	Ugovorni odnosi	Ugovor za isporuku najmanje 50% proizvodnje farme		5
6	Apliciranje po prvi put	Aplikant ili domaćinstvo nisu dobili grant iz MPŠRR u zadnje tri godine		10
7	Vlasništvo nad zemljištem u kojem se vrši investicija	Zemljište u ime aplikanta		10
8	Stručna sprema	Univerzitetska diploma u poljoprivredi, veterinarstvu /tehnologiji hrane		10
		Srednja poljoprivredna škola ili preko dve godine iskustva u poljoprivredi **		5
9	Pol fermera	Aplikant žena		5
10	Starost	Aplikant ima 40 godina ili je mlađi		5
UKUPNO				100

6. Broj životinja u trenutku apliciranja dokazuje se potvrdom iz Registra za registraciju i identifikaciju životinja. Ova činjenica se takođe potvrđuje tokom prve kontrole na terenu, pre potpisivanja ugovora. Ako je u trenutku kontrole na terenu broj životinja manji od navedenog u aplikaciji, jedino prihvatljivo opravdanje je klanje u licenciranoj klanici ili dokaz veterinara tog područja da je životinja uginula.

7. Prihvatljive investicije za projekte i stepen podrške u sektoru mesa određuju se na minimalnoj i maksimalnoj vrednosti od 3.000€ do 15.000€.

Član 12 Sektor mleka

1. Aplikanti za investicije u sektor mleka moraju u trenutku apliciranja da imaju najmanje dve (2) krave muzare, (10) ovaca ili (10) koza, i na kraju investicije moraju imati najmanje pet (5) krava muzara ili (30) ovaca ili (30) koza, ali ne više od (9) krava, (99) ovaca, (99) koza, registrovanih u Registar farmi i u Registar za registraciju i identifikaciju životinja. (RRIŽ) u AHV.

2. Aplikanti koji u trenutku apliciranja imaju životinje, moraju da dostave dokaze iz Registra za registraciju i identifikaciju životinja za postojeće životinje kako bi stekli bodove tokom ocenjivanja.

3. Aplikanti koji apliciraju za izgradnju staje za krave muzare, treba da u svoj projekat uključe skladište đubriva sa dovoljnim kapacitetom za najmanje tri (3) meseca - vidite spisak nacionalnih minimalnih standarda. Skladište đubriva nije obavezno za uzgajivače ovaca i koza.

4. U slučaju investicija u poljoprivredne mašine za obradu zemljišta, aplikanti moraju dokazati da poseduju najmanje (0,5) hektara poljoprivrednog zemljišta za svako grlo krava, odnosno (0,05) hektara zemljišta za ovce/koze u vlasništvu, nasleđeno ili na zakupu za najmanje pet (5) godina.

5. Investicije u sektor mleka:

5.1. Izgradnja / renoviranje / proširenje staje, pratećih objekata i objekata centara za prikupljanje mleka (deponije đubriva, hangara voluminozne hrane, skladišta silaže, izmuzišta),

5.2. Infrastruktura na farmi kao što su snabdevanje vodom, strujom, sistemom hrane;

5.3. Kupovina životinja - steone junice, ovce, koze, najviše 50% vrednosti projekta;

5.4. Investicije u modernizaciju muženja i opreme za i hlađenje, kao što su oprema za mužnju, skladištenje mleka, uključujući komore za skladištenje mleka, laktofrize;

5.5. Investicije u poljoprivredne mašine i opremu za uzgoj krmnih bilja i žitarica, zaštitu bilja, đubrenje i žetvu - najviše 70% ukupne investicije;

5.6. Investicije u čišćenje/uklanjanje stajskog organskog đubriva - tečnog i čvrstog i njegovo skladištenje;

5.7. Investicije za proizvodnju koncentrirane hrane za životinje, od čijeg ukupnog kapaciteta najmanje 50% će se koristiti za potrebe farme

Tabela 4: Kriterijumi izbora za sektor mleka

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum/ kategorija	Bodovi
1.	Vrsta investicije: U slučaju investicije iz tačke a) i iz tačke b), bodovi se izračunavaju od investicije sa najvećim delom sredstava (najviše 45. bodova)	a) Izgradnja/ renoviranje/ proširenje štale	35
		b) Mašinerija i/ ili poboljšanje unutrašnje i spoljašnje infrastrukture (skladište đubriva, skladište silaže, skladište sena)	30
2.	Kapacitet proizvodnje: posle investicije	Krave muzare	
		Ovce/ koze muzare	
		≥ 5 < 8 grla	≥ 30 < 50 grla
	≥ 8 grla	≥ 50 grla	5
3.	Ugovorni odnosi	Jednogodišnji ugovor* za isporuku najmanje 50% proizvoda farme	5
5.	Mesto investicije	Investicija u planinskom području	10
		Investicija u ruralnom području	5
6.	Vlasništvo nad zemljištem u kojem se vrši investicija	Zemljište u ime aplikanta	10

	Apliciranje po prvi put	Aplikant ili domaćinstvo nije dobio grant od MPŠRR u poslednje tri godine	10
7.	Stručna sprema	Univerzitetska diploma u poljoprivredi/ prehrambenoj tehnologiji	10
		Poljoprivredna srednja škola ili više od dve godine radnog iskustva u poljoprivredi **	5
8.	Pol farmera	Aplikant žena	5
9.	Starost	Aplikant nije stariji od 40 godina	5
UKUPNO			100

6. Tokom druge kontrole na licu mesta - nakon zahteva za plaćanje korisnik mora da ima u štali broj grla koji je naveden u projektu.

7. Pribvatljive investicije za projekte i stepen podrške u sektoru mleka se određuju postavljeni na minimalnu i maksimalnu vrednost od 3.000 do 15.000 evra.

Član 13 Sektor živinarstva

1. Uzgoj živine za jaja i meso u sistemu slobodnog držanja na otvorenom.
2. Aplikanti za investicije u sektor živine u trenutku apliciranja nisu obavezni da imaju živinu, ali na kraju investicije moraju imati najmanje (100) pilića ili patki ili (50) ćuraka ili (50) gusaka, ali ne više od (300) pilića ili patki, (100) ćuraka ili gusaka, upisanih u registar farme
3. Investicije za uzgoj živine za jaja i meso;
  - 3.1. Izgradnja štala¹ sa unutrašnjom infrastrukturom - struja, voda, utičnice, stubovi itd.
  - 3.2. Kupovina živine - pilića, patki, gusaka, ćuraka, najviše 50% od vrednosti projekta;
  - 3.3. Prostorije za skladištenje hrane, držanje inkubatora itd.
  - 3.4. Ograda pašnjaka;
  - 3.5. Pojilice;
  - 3.6. Hranilice;
  - 3.7. Mali inkubatori u skladu sa proizvodnim kapacitetom

Tabela 5: Kriterijumi izbora za sektor živinarstva

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum/ Kategorija		Bodovi
		Pilići / patke	Guske/ ćurke	
1	Kapacitet proizvodnje: posle investicije	≥ 200 grla	≥ 80 grla	55
		≥ 100< 200 grla	≥ 50< 80 grla	50
2.	Ugovorni odnosi	Ugovor o dostavljanju najmanje 50% proizvoda farme		5
3.	Apliciranje po prvi put	Aplikant ili domaćinstvo nije dobio grant od MPSRR u poslednje tri godine		10
4.	Adresa/ prebivalište aplikanta	Nalazi se na planinskom području		10
		Nalazi se na ruralnom području		5
5.	Stručna sprema	Univerzitetska diploma u poljoprivredi/ prehrambenoj tehnologiji		10
		Poljoprivredna srednja škola ili više od dve godine radnog iskustva u poljoprivredi		5
6.	Pol	Aplikant žena		5
7.	Starost	Aplikant nije stariji od 40 godina		5
UKUPNO				100

4. Prihvatljive investicije za projekte i stepen podrške u sektoru- Rast živine za jaja i meso se određuje na minimalnu i maksimalnu vrednost od 3.000 do 15.000 evra.

Član 14 Proizvodnja meda

1. Aplikanti moraju, u trenutku aplikacije, imati najmanje pet (5) pčelinih košnica (zajednica), ali ne više od (50) košnica.
2. Na kraju investicije, korisnik mora imati najmanje 20 pčelinih košnica upisanih u registar farme.
3. Investicije u proizvodnju meda:
  - 3.1. Kupovina košnica bez pčela;
  - 3.2. Kupovina mašinerije i opreme za proizvodnju i preradu meda;
  - 3.3. Investicije u opremu za vađenje pčelinjih proizvoda;
  - 3.4. Izgradnja / popravka / obnova prostorije za med;
  - 3.5. Kupovina tehnoloških linija za punjenje i pakovanje meda.

Tabela 6: Proizvodnja meda

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum/ Kategorija	Bodovi
1.	Veličina farme u trenutku apliciranja	> 25 košnice	60
		11 - 25 košnice	50
		5 – 10 košnice	40
2.	Apliciranje po prvi put	Aplikant ili domaćinstvo nije dobio grant od MPŠRR u poslednje tri godine	10
3.	Adresa/ prebivalište aplikanta	Nalazi se na planinskom području	10
		Nalazi se na ruralnom području	5
4.	Stručna sprema	Univerzitetska diploma u poljoprivredi/ prehrambenoj tehnologiji	10
		Poljoprivredna srednja škola ili više od dve godine radnog iskustva u poljoprivredi	5
5.	Pol	Aplikant žena	5
6.	Starost	Aplikant nije stariji od 40 godina	5
UKUPNO			100

4. Veličina farme se dokazuje pojedinačnim dokazom overen od Opštinske direkcije za poljoprivredu – tj. opštine, o broju pčelarskih zajednica i o lokaciji pčelarskih zajednica prema Zakonu br. 02/L-111 o pčelarstvu (Službeni glasnik br. 35/15.08.2008)

5. Adresa aplikanta podrazumeva prebivalište domaćinstva. U slučajevima kada aplikant tvrdi da svoje prebivalište je iznad 700 m nadmorske visine, ali nije na spisku planinskih područja, on piše u poslovni plan / nacrt projektu činjenicu da njegovo prebivalište prema svojim merenjima se nalazi na toj nadmorskoj visini. Prilikom procene projekta, ovu tvrdnju prihvata službenik za procenu, ali ova činjenica se proverava tokom prve kontrole na licu mesta od strane službenika iz ARP-a.

6. Prihvatljive investicije za projekte i stepen podrške u sektoru pčela se određuje na minimalnu i maksimalnu vrednost od 2.000 evra do 5.000 evra.

Član 15

Uzgoj, prikupljanje, prerada ne-drvnih šumskih proizvoda (NDŠP)

1. U slučaju uzgoja, minimalna obrađena površina treba biti najmanje pet (5) ari a najviše 50 ari.
2. Vrste koje se podržavaju za obrađivanje su: beli i crni slez, jaglac, kamilica, nana, vranilova trava, lavanda.
3. Za prikupljanje i preradu ne postoje posebni kriterijumi.
4. Investicije za prikupljanje i preradu nedravnih šumskih proizvoda (NDŠP):

4.1. Izgradnja/ popravka/ proširenje objekata za čuvanje, preradu i pakovanje lekovitog bilja, šumskog voća i sakupljenih pečuraka;

4.2. Kupovina opreme za pranje, čišćenje, skladištenje, sortiranje i preradu;

4.3. Kupovina opreme za sušenje, hlađenje, duboko zamrzavanje itd.;

4.4. Kupovina polica za sušenje;

4.5. Kupovina opreme za merenje, pakovanje i etiketiranje;

Tabela: 7 Uzgoj, prikupljanje, prerada nedrvnih šumskih proizvoda

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum / kategorija	Bodovi
1	Iskustvo aplikanta u prikupljanju/ preradi (za fizička lica opisati u predlogu projekta).	Aplikant ima iskustvo	60
		Aplikant nema iskustvo	50
2	Apliciranje po prvi put	Aplikant ili domaćinstvo nisu dobili grant iz MPŠRR u zadnje tri godine	10
3	Mesto investicije	Investicija u planinskom području	10
		Investicija u ruralnom području	5
4	Obrazovanje	Univerzitetska diploma u poljoprivredi / šumarstvu	10
		Srednja poljoprivredna škola ili preko dve godine iskustva u poljoprivredi **	5
5	Pol	Aplikant je žena	5
6	Starost	Aplikant nije stariji od 40 godina	5
UKUPNO			100

5. Pehvatljive investicije za projekte i stepen podrške u sektoru - Uzgoj, prikupljanje, prerada nedrvnih šumskih proizvoda (NDŠP) određuju se na minimalnu i maksimalnu vrednost od 2.000 evra do 10.000 evra.

Član 16

Prerada poljoprivrednih proizvoda u domaćinstvu

1. Nema posebnih kriterijuma.

2. Investicije pod merom - Prerada poljoprivrednih proizvoda u domaćinstvu su:

2.1. Izgradnja ili popravka objekata za proizvodnju, skladištenje i preradu proizvoda;

2.2. Investicije u mašine i opremu za preradu mleka - uključujući mobilne jedinice za preradu mleka) preradu voća i povrća, čišćenje, klasiranje, sušenje, prikupljanje, pasterizaciju,

skladištenje, frižider za hlađenje, zamrzavanje, peć za pečenje testa, razne mešalice za testa, oprema za proizvodnju rakije, oprema za punjenje rakije i vina, proizvodi od vina itd.;

2.3. Investicije u kupovinu opreme za merenje, pakovanje i etiketiranje;

2.4. Investicije u specifičnu opremu u cilju poboljšanja bezbednosti i kvaliteta hrane.

Tabela 8: Prerada poljoprivrednih proizvoda u domaćinstvu

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum / kategorija	Bodovi
1	Poreklo sirovine – kao što je definisano u predlogu projekta	Više od 50% sirovine za preradu aplikant proizvodi na svojoj farmi	50
		Više od 50% sirovine za preradu aplikant obezbeđuje od drugih lokalnih proizvođača	45
2	Iskustvo aplikanta u aktivnostima prerade (za fizička lica odrediti u predlogu projekta). Za preduzeća dokazati certifikatom biznisa)	Ima nje manje jednu godinu iskustva u aktivnostima za koje aplicira	20
		Nema iskustva u aktivnostima za koje aplicira	15
3	Apliciranje po prvi put	Aplikant ili domaćinstvo nisu dobili grant iz MPŠRR u zadnje tri godine	10
4	Mesto investicije	Investicija u planinskom području	10
		Investicija u ruralnom području	5
5	Pol	Aplikant je žena	5
6	Starost	Aplikant ima 40 godina ili je mlađi	5
UKUPNO			100

3. Prihvatljive investicije za projekte i stepen podrške unutar sektora- Prerada poljoprivrednih proizvoda u domaćinstvu je određena u minimalnu i maksimalnu vrednost od 2.000 evra do 5.000 evra.

POGLAVLJE IV

Član 17 Javna podrška

1. Javna podrška za Socio-ekonomski program malim farmama je 100% prihvatljivih troškova investiranja.

2. Vrednost javne podrške u iznosu od 50% daje se u vidu avansa prilikom potpisivanja ugovora sa ARP-om, dok se ostatak u iznosu od 50% daje po završetku investicije.

Član 18 Budžet

Tabela 9: Planirana raspodela budžeta po sektorima za 2019. godine

Sektor		Iznos u €	% budžeta
Voće	Drvenasto voće	300,000	10
	Bobičasto voće	200,000	6,7
Voće	Staklenici	300,000	10
Meso	Gojenje – tovljenje teladi	400,000	13.33
	Tovljenje svinja	200,000	6.7
Mleko	Proizvodnja kravljeg mleka,	500,000	16.67
	Proizvodnja ovčijeg i kozjeg mleka	200,000	6,7
Jaja i meso	Živinarski sektor	300,000	10
Med	Pčele	200,000	6,7
LAB	Uzgoj, prikupljanje i prerada NŠP-a	250,000	8.33
	Prerada poljoprivrednih proizvoda	150,000	5
UKUPNO:		3,000,000	100%

POGLAVLJE V

Član 19 Administrativne procedure za sprovođenje projekta

Ovaj program sprovodi Agencija za razvoj poljoprivrede (ARP).

Član 20 Rok sprovođenja

1. Rok za sprovođenje projekata ove mere je 180 kalendarskih dana, od dana potpisivanja ugovora sa ARP-om. Nakon roka za sprovođenje, korisnik ima dodatnih 15 dana za pripremu dokumentacije i podnošenje zahteva za plaćanje.

2. ARP može produžiti rok sprovođenja zaključivanjem aneksa ugovora u skladu sa Zakonom o opštem upravnom postupku i Zakonom o obligacionim odnosima, opravdajući produženje roka održivim argumentima, kao što je poštovanje vegetativnog perioda biljaka, neodgovarajuće vreme za izvođenje građevinskih radova, dovođenje bilo koje specifične mehanizacije iz druge zemlje.

Član 21 Poziv za apliciranje

Agencija za razvoj poljoprivrede odgovorna je za sprovođenje, objavljivanje poziva za apliciranje i uputstva za aplikante, u skladu sa kriterijumima i procedurama utvrđenim u ovom Administrativnom uputstvu.

Član 22

Postupak podnošenja i razmatranja aplikacija

1. Postupci podnošenja i razmatranja aplikacija su:

- 1.1. Podnošenje aplikacije od strane aplikanta Regionalnim kancelarijama ARP-a;
- 1.2. Primopredaja od strane Regionalnih kancelarija ARP-a u ARP-u;
- 1.3. Administrativno razmatranje aplikacija;
- 1.4. Proces procene aplikacija;
- 1.5. Javno objavljivanje preliminarnih rezultata procene projekata;
- 1.6. Period žalbe / Pravo na žalbu;
- 1.7. Prva terenska provera ;
- 1.8. Odobrenje projekata;
- 1.9. Obaveštavanje poljoprivrednika o rezultatu procene projekta;
- 1.10. Odluka;
- 1.11. Potpisivanje ugovora između korisnika i ARP-a;
- 1.12. Vreme izvršenja investicija;
- 1.13. Podnošenje zahteva za plaćanje od strane korisnika Regionalnim kancelarijama ARP-a;
- 1.14. Podnošenje zahteva za plaćanje od strane Regionalnih kancelarija ARP-a u ARP-u;
- 1.15. Druga terenska kontrola;
- 1.16. Kaznene mere u slučaju nepravilnosti tokom sprovođenja projekata;
- 1.17. Autorizacija i izvršenje plaćanja;
- 1.18. Provera nakon sprovođenja projekta.

2. Administrativni postupak se okončava u periodu od 45 dana od dana podnošenja aplikacije do Pisma obaveštenja o podršci, u skladu sa članom 98 Zakona br. 05/L-031 o opštem upravnom postupku.

3. U slučajevima složenosti upravnog slučaja, rok se može odložiti na osnovu člana 99 Zakona br. 05/L-031 o opštem upravnom postupku.

Član 23 **Podnošenje aplikacije**

1. Obrazac aplikacije dobije se u Regionalnim kancelarijama ARP-a ili se preuzima sa veb stranice MPŠRR-a i ARP-a.

2. Obrascu za apliciranje moraju se priložiti svi traženi dokumenti i isti se moraju podneti u roku za apliciranje.

3. U aplikaciji moraju se uključiti prihvatljive aktivnosti i troškovi u vezi sa projektom za koji se aplicira.

4. Aplikantu se ne može dodeliti novi projekat ako prethodni projekat nije završen u skladu sa ugovorom potpisanim sa ARP-om.

5. Potpun dosije aplikacije podnosi se u roku javnog poziva u dve (2) fizičke kopije i svi dokumenti dosijea moraju se skenirati i čuvati na CD-u, koji se podnosi zajedno sa fizičkim kopijama.

6. Dosije aplikacije lično podnosi aplikant ili njegov ovlašćeni.

7. Aplikant ili ovlašćeni svojim potpisom obezbeđuje da su svi dokumenti i informacije jasne i tačne.

8. Aplikant ili ovlašćeni dobija potvrdu o podnošenju aplikacije u kojoj je uključen datum, broj upisa, svrha zahteva i spisak priloženih dokumenata.

9. U prisustvu aplikanta, regionalni službenik stavlja kompletirane aplikacije u koverat i zatvara ga u njegovom prisustvu.

10. Regionalne kancelarije ARP-a nakon prijema kompletiranih aplikacija iste dostavljaju ARP-u na razmatranje, nakon zatvaranja roka za apliciranje.

Član 24 **Prijem/provera aplikacija u Regionalnim kancelarijama ARP-a**

1. Dosije aplikacije se upisuje u Registar za apliciranje i prijemnu knjigu, uz unošenje datuma i vremena podnošenja.
2. Regionalni službenici ARP-a proveravaju **dosije aplikacije** ako je kompletan.
3. Dosije aplikacije mora biti kompletan sa svim traženim dokumentima, koji trebaju biti navedeni kako je traženo i svaka stranica mora imati ručno napisan broj.
4. U nedostatku bilo kojeg traženog dokumenta, regionalni službenik ARP-a ne prihvata dosije aplikacije, već upisuje podnosioca i upućuje ga da dosijeu aplikacije priloži dokumente koji nedostaju.
5. Aplikant ima pravo da do kraja roka za apliciranje kompletira dosije aplikacije.
6. U slučaju prijema nepotpunog dosijea aplikacije pre poslednjeg dana apliciranja, odgovornost snosi službenik koji je odgovoran za prijem dosijea aplikacije.
7. U slučaju greške/propusta nekompletiranog dosijea od strane regionalnog službenika, centralna kancelarija ARP-a traži od aplikanta da u roku od pet (5) dana donese dokumente koji nedostaju.
8. U slučaju nekompletiranja u roku iz stava 7 ovog člana, aplikacija se odbija kao nepotpuna.
9. Stav 4 i 5 ovog člana ne primenjuje se na aplikante koji apliciraju poslednjeg dana roka za apliciranje. Isti snose odgovornost za nekompletiranje svojih dosijea.
10. Regionalne kancelarije ARP-a moraju podneti aplikacije ARP-u najkasnije dva (2) dana nakon zatvaranja roka za apliciranja.

Član 25

Procena i odobravanje aplikacija od strane ARP-a

1. Procena aplikacija mora početi u roku od sedam (7) dana nakon zatvaranja roka za apliciranje.
2. Potpune aplikacije podležu daljoj proceni prihvatljivih troškova i proceni ekonomske i finansijske održivosti.
3. Ako su projekat ili zahtev procenili stručnjaci odgovarajuće oblasti, procena projekta ili zahteva odlaže se dok stručnjaci odgovarajuće oblasti daju preporuku.
4. Prihvatljivost troškova se proverava i odobrava u poređenju sa referentnim cenama/Cenovnikom odobrenim od strane ARP-a.

5. Projekat/aplikacija može biti izabrana za podršku samo ako dostigne minimalni prag od 50 bodova do maksimalnog praga od 100 bodova. Minimalni prag se postavlja kako bi se obezbedilo da podržani projekti donose dovoljnu dodatnu vrednost sektoru.
6. Nakon procene i bodovanja projekata, javno se objavljuje Preliminarna lista potencijalnih korisnika projekata ruralnog razvoja.
7. Obaveštavanje o objavljivanju Liste treba vršiti i preko javne komunikacije.
8. ARP, putem elektronske pošte i SMS poruka mora obavestiti sve aplikante o objavljivanju Liste preliminarne procene projekata ruralnog razvoja Istog dana.
9. Aplikanti koji se smatraju potencijalnim korisnicima imaju pravo da se u roku od osam (8) kalendarskih dana, od dana prijema obaveštenja prijave ARP-u za dobijanje Pisma obaveštenja i procene njihovog projekta.
10. Rok za podnošenje žalbi počinje na dan objavljivanja preliminarnog spiska mogućih korisnika projekata ruralnog razvoja.
11. Istog dana Spisak mogućih korisnika / izabranih projekata šalje se sektoru za kontrolu u ARP-u za prvu kontrolu na terenu, koja treba odmah da se započne.
12. Na osnovu izveštaja prve kontrole na terenu i izveštaja procesa podnošenja žalbi, vrši se usvajanje projekata ruralnog razvoja za finansiranje i odobrava se konačni spisak korisnika projekata ruralnog razvoja, koja treba da se objavljuje na veb stranici MPŠRR-a i ARP-a.
13. Svi podnosioci aplikacija treba da budu obavešteni o odabiru ili odbijanju njihovog projekta.
14. Nakon usvajanja projekata, izrade Konačnog spiska korisnika projekata ruralnog razvoja i obaveštavanja podnosioca aplikacije korisnika, obavlja se potpisivanje ugovora između korisnika u ARP-a.
15. Podnosilac aplikacije se poziva na potpisivanje ugovora o zajedničkom finansiranju projekata u roku od pet (5) dana nakon prijema odluke i/ili poziva.
16. Nakon potpisivanja ugovora, korisnik je dužan da počinje sa sprovođenjem projekta prema ugovoru.

Član 26 **Odbijanje projekata**

1. Podnosilac aplikacije se odbija ukoliko:

- 1.1. Ima ne kompletiranu dokumentaciju;
  - 1.2. Ne uspeva da ispuni kriterijume prihvatljivosti;
  - 1.3. Troškovi ne mogu biti provereni kao prihvatljivi;
  - 1.4. Projekat nije ekonomski održiv;
  - 1.5. U slučaju prevare u svakoj fazi postupka;
  - 1.6. Ako finansirani projekat od strane javne podrške nije funkcionalan prema projektu/plana biznisa i ugovora;
2. Podnosilac aplikacije se obaveštava o projektu da je odbijen odlukom o odbijanju izdata od strane Agencije za razvoj poljoprivrede.
  3. Odluka o odbijanju sadrži i razloge odbijanja u detaljima.

Član 27 **Neprihvatljivi troškovi za mere**

1. Neprihvatljivi troškovi za mere su:

- 1.1. Porezi, uključujući PDV, sa izuzetkom za nepovratni PDV, za fizička lica i preduzeća koja ne prijave PDV.
- 1.2. Carinske dažbine i akcize;
- 1.3. Kupovina i zakup postojećeg zemljišta i zgrade;
- 1.4. Novčane kazne, finansijske kazne i sudski troškovi;
- 1.5. Operativni troškovi;
- 1.6. Mašinerija iz druge ruke/polovne i opremu;
- 1.7. Mašine i oprema bez serijskog broja i tehničkih podataka, osim opreme izrađene u zanatskim radnjama;
- 1.8. Doprinos u prirodi;
- 1.9. Troškovi za plate zaposlenih za aktivnosti upravljanja, sprovođenja, praćenja i kontrolu.

Član 28 **Zahtev za isplatu**

1. Korisnici koji su završili investiciju prema ugovoru podnose zahtev za isplatu Regionalnoj kancelariji ARP-a.
2. Obrazac zahteva za isplatu korisniku se obezbeđuje od strane Regionalne kancelarije ARP-a.
3. Zahtev za isplatu uz kompletnu dokumentaciju korisnik dostavlja kao fizičku kopiju lično ili od strane ovlašćenog lica, kao što je predviđeno Ugovorom o finansiranju projekata.
4. Ukoliko zahtev za isplatu nije kompletiran sa svim dokumentima prema ugovoru, službenik ARP-a ne prihvata zahtev za isplatu, već ga evidentira i daje korisniku jednu kopiju i zahteva kompletiranje dotične dokumentacije u okviru određenog vremenskog roka od pet (5) dana.
5. Ukoliko korisnik ne dostavi kompletnu dokumentaciju u okviru navedenog roka u stav 3. i 4. Ovog člana, zahtev za isplatu se odbija.
6. Nakon administrativne kontrole zahteva za isplatu, Direkcija za kontrolu u ARP-u vrši drugu terensku kontrolu kako bi se proverilo da je investicija završena u skladu sa odobrenim nacrt predlogom / biznis planom.
7. U slučaju tehničkih grešaka u paketu zahteva za isplatu podnosilac aplikacije se obaveštava o ispravljanju tehničkih grešaka, u roku od pet (5) dana. Ako korisnik ne ispravi dokumentaciju u zadanom roku sa tehničkim greškama, ovaj dokument se odbija.
8. Na osnovu procene izveštaja o kontroli i dostavljenim računima sa zahtevom za isplatu, ARP izdaje odluku o isplati u roku od 20 dana i obaveštava korisnika putem pisma obaveštenja.
9. Korisniku se ne vrši nijedna isplata ukoliko se utvrdi da za istu su stvoreni artificalni uslovi za dobijanje plaćanja.
10. Ukoliko zahtev za isplatu nije primljen ili javna podrška je smanjena, korisnik treba da se informiše putem pisma obaveštenja.
11. Od dana podnošenja zahteva za isplatu sve do izvršenja uplate ne treba da prođe više od (40) dana, osim ako prekoračenje roka se vrši zbog objektivnih razloga.
12. Uplata mora da bude izvršena u roku od (20) dana od dana donošenja odluke o isplati.
13. U slučaju osporavanja odluke o isplati, korisnik ima pravo žalbe i traženja ponovnog razmatranja dotične odluke.
14. ARP formira posebnu komisiju za žalbe koje se vešu sa odlukama o isplati.

15. Protiv odluke Komisije, stranka ima pravo da podnese tužbu o upravnom sporu kod nadležnog suda u roku od 30 dana.

Član 29 **Stopa terenskih kontrola**

1. ARP se obavezuje da vrši terensku kontrolu u stopi od 100 % za sve projekte koji su izabrani za korisnike PRR-a 2019 i proverava se ispunjavanje kriterijuma za finansiranje.
2. Nakon podnošenja zahteva za isplatu, Direkcija za kontrolu u ARP je dužna da proveri sprovođenje investicija putem terenske kontrole.
3. Ponovna terenska kontrola se vrši u određenim slučajevima i na zahtev odgovarajućih Direkcija ARP-a.
4. Na osnovu izveštaja o kontroli za proveru, zahtev za isplatu sa priloženom dokumentacijom za izvršenje investicija vrši se ovlašćenje za isplatu.
5. ARP vrši Ex-post kontrolu za proveru svih izabranih projekata za finansiranje tri (3) godine, od dana izvršenja poslednje isplate.
6. ARP posebnom odlukom imenuje komisiju za super kontrolu projekata.

Član 30 **Zahtevana dokumentacija za isplatu**

1. Zahtev za isplatu mora da sadrži original zahtevanih dokumenata prema zahtevu za isplatu.
2. Isplate preko petsto evra (500.00€), se vrše putem bankarskog transfera i moraju se potvrditi bankarskim izveštajima tekućeg računa.
3. Za isplate u vrednosti ispod petsto evra (500.00€) ukoliko se vrši isplata gotovinom, treba obezbediti fakturu i fiskalni račun, a ukoliko se isplata vrši preko banke mora da bude dostavljena uplatnica bankarskog transfera.

Član 31 **Žalbeni postupak za podnosiocce aplikacija**

1. Podnosioci aplikacija koji su nezadovoljni rezultatom procene imaju pravo žalbe na odluke ARP-a
2. Žalba se treba uputiti Komisiji za razmatranje žalbi.

3. Podnositelj aplikacije može podnijeti pismenu žalbu u roku od 30 dana od dana objavljivanja preliminarnog spiska mogućih korisnika projekata za ruralni razvoj.
4. Komisija za razmatranje žalbi u roku od 30 dana od dana podnošenja žalbe mora da daje pismeni odgovor, sa punim obrazloženjem, upućeno podnosiocu žalbe.
5. Komisija za razmatranje žalbi donosi odluku većinom glasova svojih članova, kojim:
  - 5.1. potvrđuje odluku ARP-a u vezi sa procenom dotičnog projekta.
  - 5.2. poništava odluku ARP-a u vezi sa procenom dotičnog projekta i donosi meritornu odluku u vezi dotičnog projekta.
6. Tokom postupka razmatranja žalbi, Komisija za razmatranje žalbi može da zatraži potrebne informacije od strane ARP-a, da izvrši terenske posete i da zatraži informacije i direktno od stranke u vezi sa dotičnih projekata.
7. Protiv konačne odluke u redovnom upravnom postupku nije dozvoljena žalba nego se tužbom može pokrenuti upravni spor u nadležnom sudu.

Član 32

Komisija za razmatranje žalbi

1. Komisija za razmatranje žalbi je profesionalni organ za razmatranje, procenu i odlučivanje o žalbama koja se sastoji od službenika ARP-a i MPŠRR i osniva se odlukom MPŠRR-a.
2. Komisija za razmatranje žalbi se sastoji od pet (5) članova, dvoje (2) od kojih su službenici ARP-a dok su tri (3) službenici MPŠRR-a. Najmanje jedan od članova MPŠRR-a treba da bude službenik iz Odeljenja politika za Ruralni razvoj/Upravni autoritet.
3. Članovi komisije za razmatranje žalbi su nezavisni u svom radu i odluke donose u skladu sa činjenicama i proverenim stanjem.
4. Član Komisije za razmatranje žalbi dužan je:
  - 4.1. da sprovodi kriterijume i procedure određene ovim Administrativnim Uputstvom;
  - 4.2. da bude nepristrasan;
  - 4.3. da izvršava pravo na slobodno glasanje i glasanje bez uticaja;
  - 4.4. da učestvuje na sastancima Komisije i potpisuje izveštaje o radu kao i odgovarajuće odluke.

5. Komisija za žalbe u skladu sa stavom 2 ovog člana dužna je da donesene odluke izrađene u skladu sa obrazloženjem administrativnog akta određenog članom 48 i 49 Zakona br. 05/L-031 o opštoj administrativnoj proceduri (Službeni list Br. 20/21. jun 2016).

6. Komisija za razmatranje žalbi dužna je da o svom radu i preduzetim radnjama izradi pismeni izveštaj i informiše najviše službenike MPŠRR-a i ARP-a kao i zainteresovane strane najkasnije 30 dana od dana završetka žalbenog roka.

Član 33

Uslovi održavanja investicija

1. Investicija za koju je korisnik dobio podršku ne treba da pretrpi suštinske promene u roku od tri (3) godina od dana kada primitka poslednjeg plaćanja.

2. Suštinske promene jedne investicije su one koje rezultiraju:

2.1. prekidom ili premeštajem proizvodne aktivnosti u jednoj oblasti koja nije obuhvaćena programom;

2.2. promenom vlasništva u jednom delu infrastrukture koja nekom preduzeću ili javnoj instituciji daje nezasluženu prednost;

2.3. sadržajnom promenom koja utiče na prirodu, ciljeve ili uslove sprovođenja koje rezultiraju promenom početnih ciljeva.

3. U slučaju izvanrednih situacija prirodnih nepogoda, koje mogu uticati na investicije, korisnik treba da obavesti ARP unutar rokova u ugovoru kojeg su potpisale obe strane.

4. Korisnici su dužni da čuvaju sve podatke o računovodstvu najmanje tri (3) godine nakon sprovođenja projekta kao i da saraduju sa službenicima MPŠRR-a radi obezbeđivanja svake informacije koju traži ARP ili MPŠRR kao i sa drugim službenicima ovlašćenim od obeju strana radi provere i revizije sprovođenja projekata. Uslovi finansiranja biće detaljno utvrđeni u ugovoru između korisnika i ARP-a .

POGLAVLJE VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34

Kaznene odredbe

1. Nesprovođenje ovog Administrativnog Uputstva sankcioniše se kaznama predviđenim u članu 38. Zakona Br. 03/L-098 o poljoprivredi i ruralnom razvoju (Službeni list Republike Kosovo br. 56/27.07.2009), Članu 38. A Zakona br. 04/L-090 o izmenama i dopunama Zakona Br. 03/L-098 o poljoprivredi i ruralnom razvoju (Službeni List Republike Kosovo br. 28, datum 16. oktobar 2012.) i važećim zakonodavstvom.

2. U slučaju provrede gore navedenih odredbi, ARP odmah treba da obavesti stranu o povredi ugovora, dok ARP treba da pokrene zakonske procedure u skladu sa Zakonom Br. 04/L-123 o krivičnom postupku (Službeni list br. 37/28. decembar 2012).

Član 35

Zemljište pod komasacijom

Sa izuzetkom odredbi određenih u ovom Administrativnom Uputstvu, aplikanti koji imaju površinu poljoprivrednog zemljišta pod komasacijom ali ne poseduju kopiju plana i posedovni list. međutim imaju legitimna rešenja o komasaciji iz katastra, dozvoljava se apliciranje za podršku u okviru PRR 2019.

Član 36

Dokumentacija za opštine: Severna Mitrovica, Zvečan, Leposavić i Zubin Potok

1. Aplikanti iz opština: Severna Mitrovica, Zvečan, Leposavić i Zubin Potok, koji ne mogu da obezbede posedovne liste i kopije plana iz njihovih odgovarajućih opština ove dokumente mogu dobiti u Katastarskoj Agenciji Kosova.

2. Aplikantima iz opština: Severna Mitrovica, Zvečan, Leposavić i Zubin Potok, dozvoljava se apliciranje za podršku u okviru PRR 2019. bez potvrde o porezu na imovinu.

Član 37

Stupanje na snagu

Ovo administrativno uputstvo stupa na snagu sedam (7) dana nakon potpisivanja od strane Ministra.

Ministarka na dužnosti u Ministarstvu za Poljoprivredu, Šumarstvo i Ruralni Razvoj

Dijana ŽIVIĆ

10 / 09 /2019